

Valsts vides dienesta loma un iesaiste aprites ekonomikā – tendences un attīstības virzieni

Valsts vides dienesta
ģenerāldirektors
Andris Kēniņš
18.09.2025.

Administrēšana

Uzraudzība un kontrole

Informēšana un izglītošana

Normatīvais regulējums

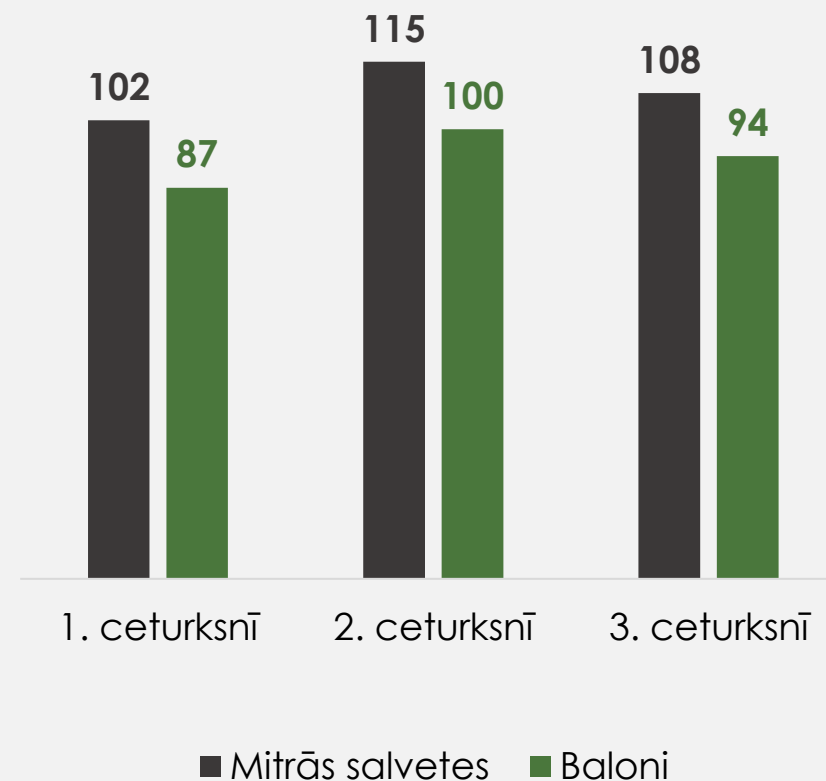

Ražotāju atbildības sistēmas **no 2025. gada**

Dabas resursu nodokļa objekts	Ražotāju atbildības sistēmu skaits
Plastmasu saturoši izstrādājumi: Baloni	2
Plastmasu saturoši izstrādājumi: Mitrās salvetes	2

Kopā: 4

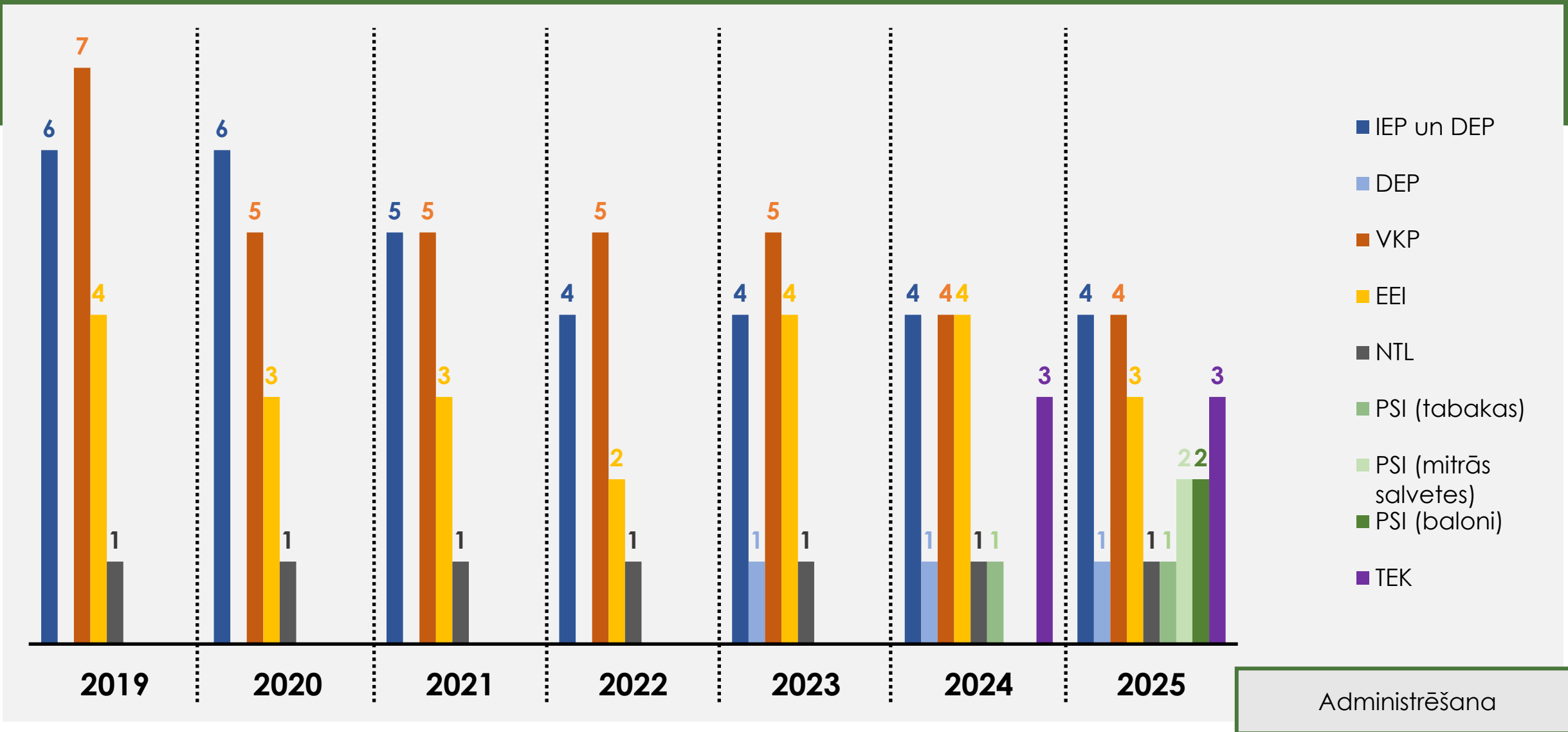
DRN atbrīvojuma saņēmēju skaits

Administrēšana

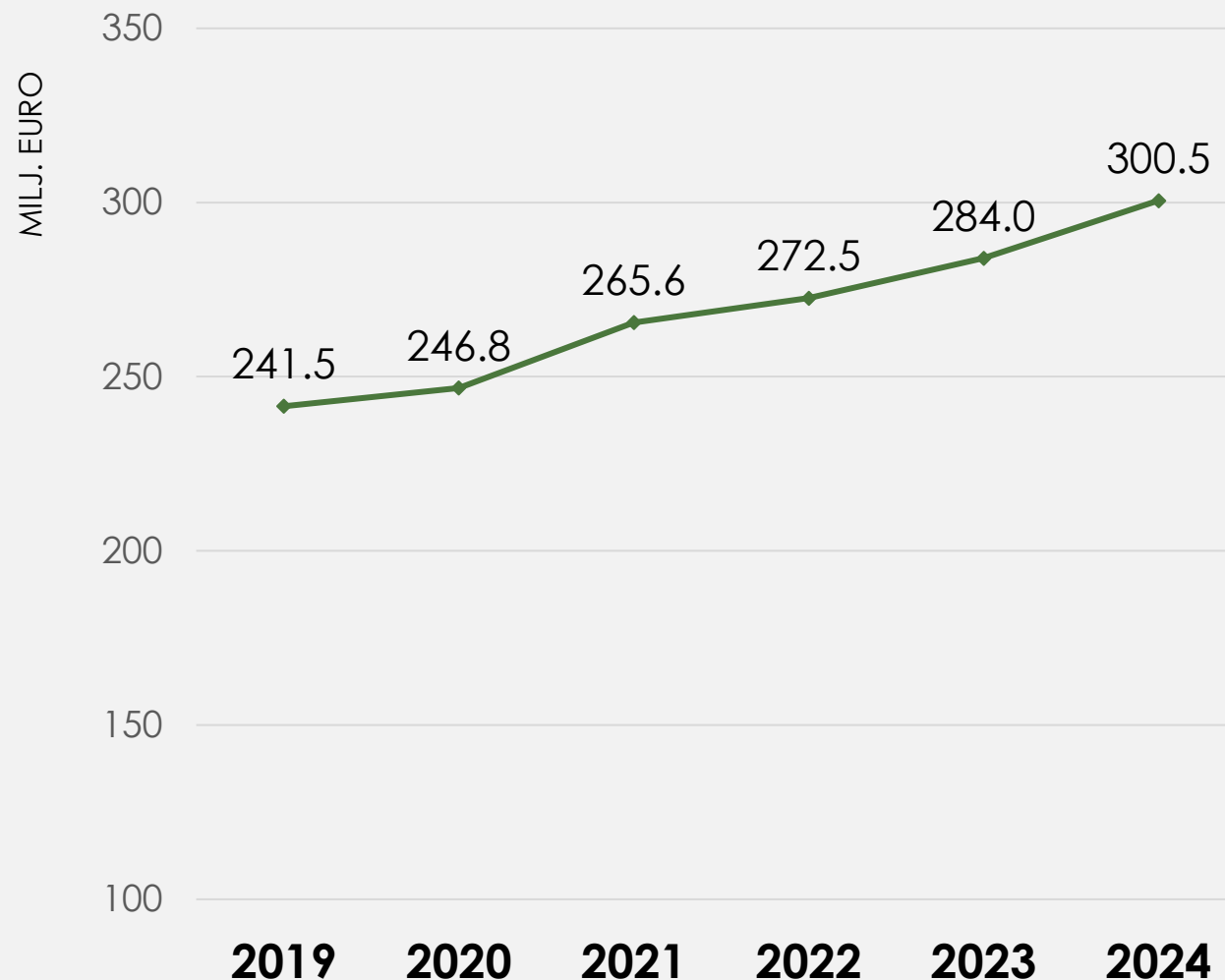
Ražotāju paplašinātās atbildības sistēmas

Ražotāju atbildības sistēmu veidu un skaita dinamika no 2019. līdz 2025. gadam

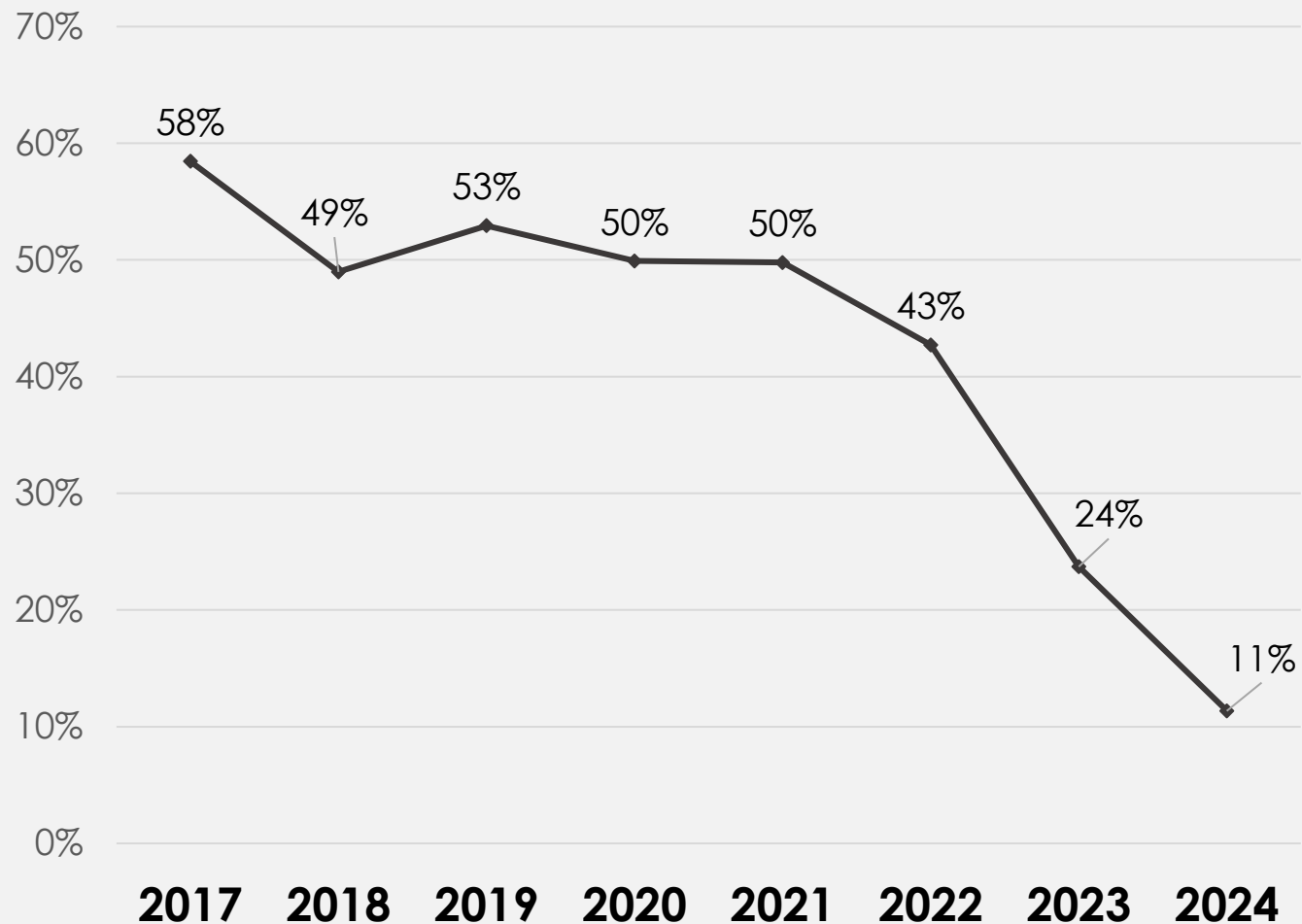

Piešķirtais atbrīvojums no dabas resursu nodokļa samaksas

Par tirgū novietoto DRN objektu apjomu laikposmā
no 2019. līdz 2024. gadam, milj. eur

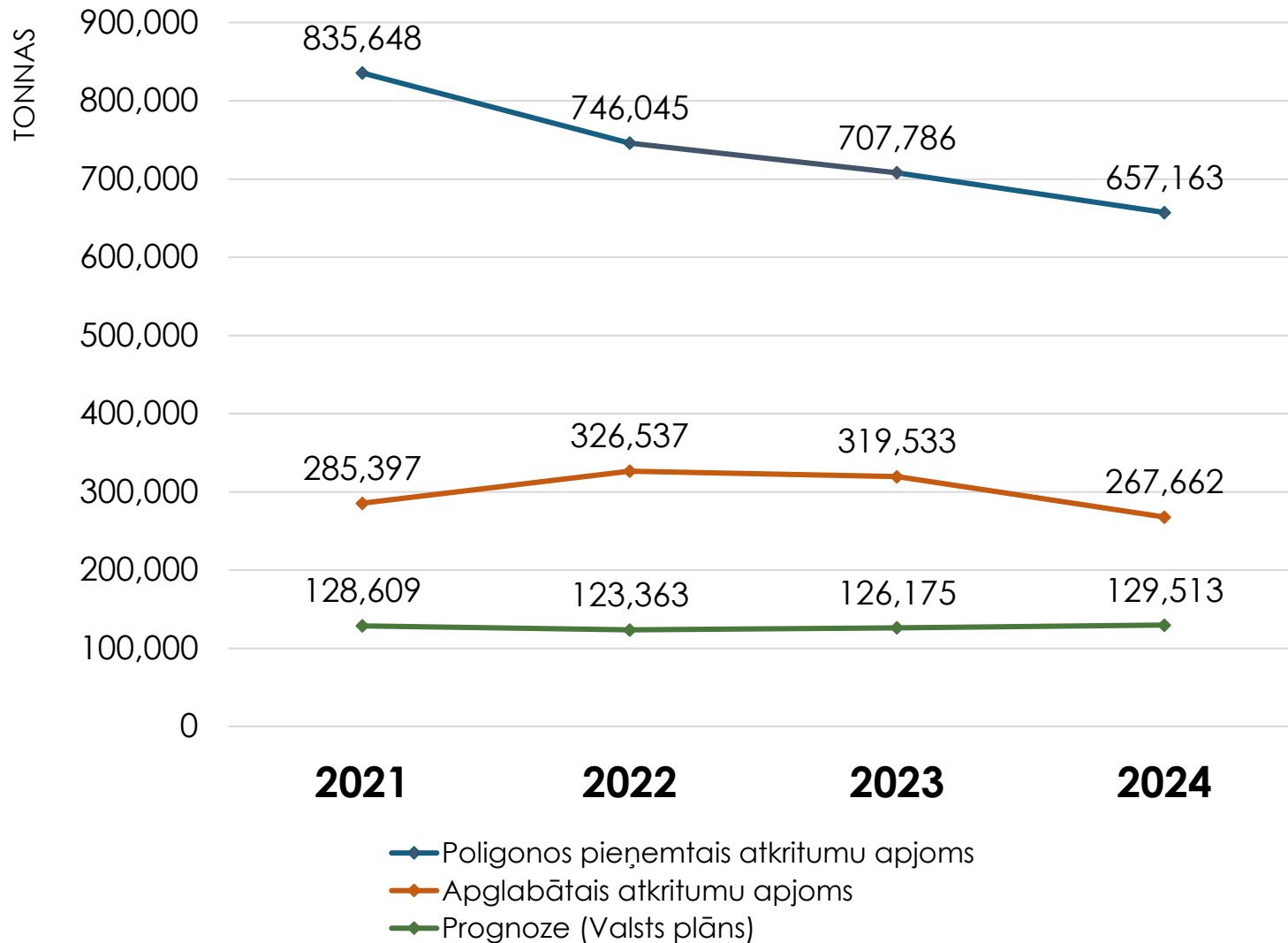

Neapsaimniekotais plastmasas iepakojuma apjoms

Administrēšana

Atkritumu poligonos apglabātais apjoms

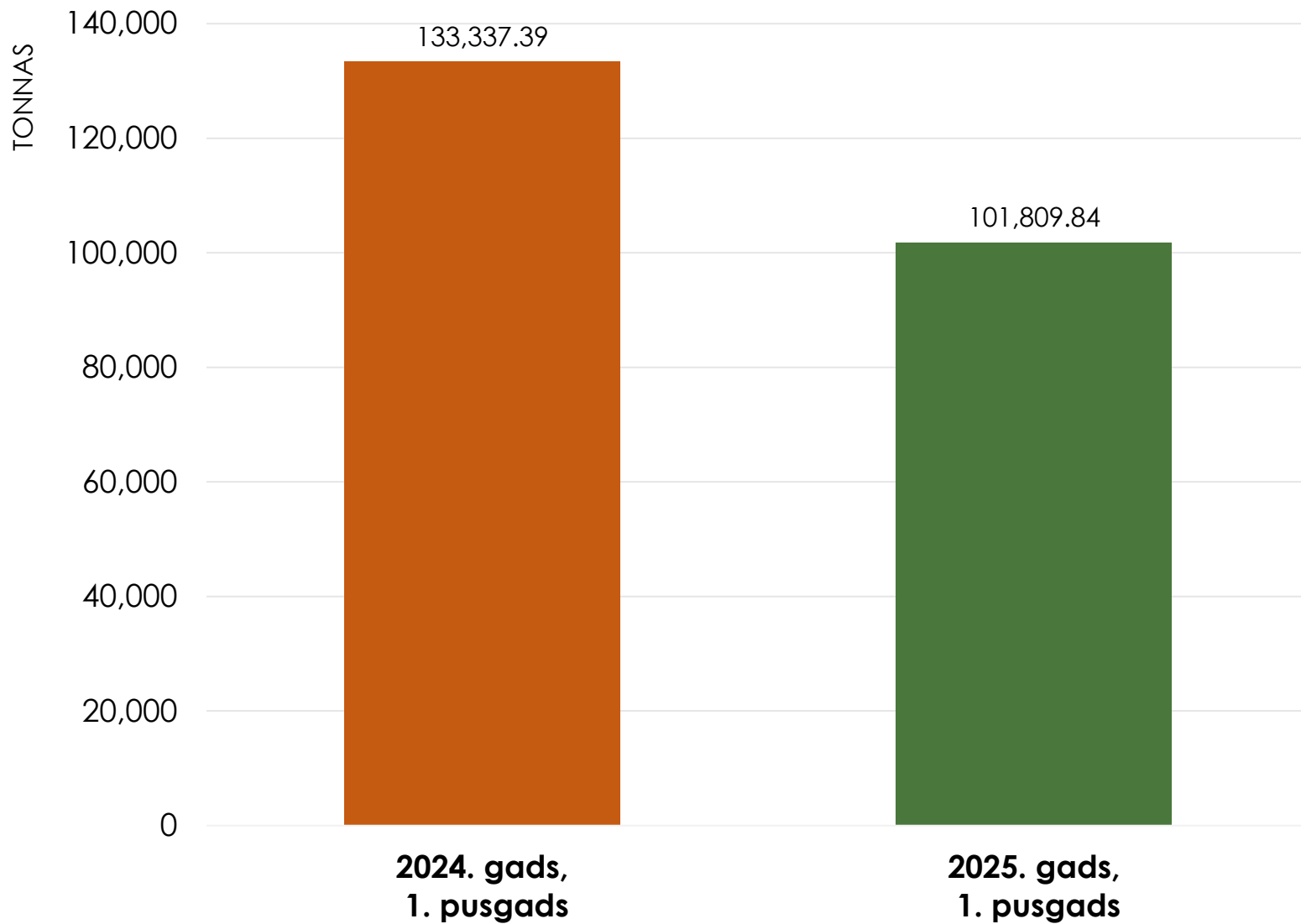

Pēdējos gados atkritumu poligonu uzraudzībā VVD īpašu uzmanību pievērš:

- **vienotas metodikas** īstenošanai poligonu kontrolē
- **kvalitatīvu** datu iegūšanai

Administrēšana

Atkritumu poligonos apglabātais apjoms

Tendence:

apglabājamās daļas
procentuāls samazinājums
katru gadu **10-15% robežās**

Administrēšana

Fotoelementu paneļi un invertori -

dabas resursu nodokļa objekts

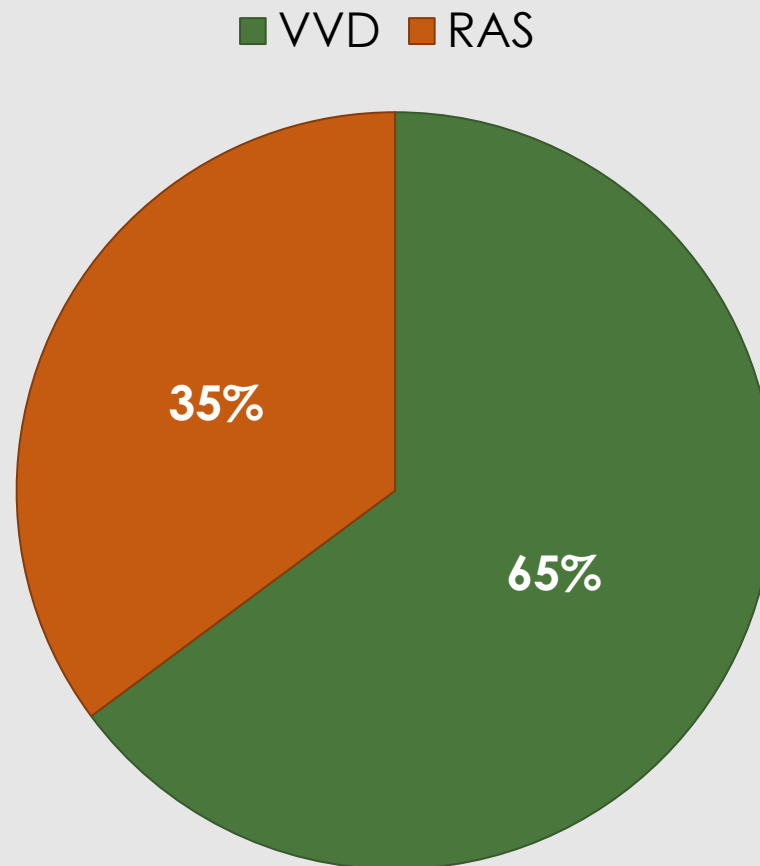
Valsts vides dienestā atbrīvojumu saņem par:

33 173 698 kg

Saskaņā ar noslēgto līgumu ar RAS atbrīvojumu saņem par:

17 991 302 kg

(2024. un 2023. gadā)

VVD – 634 MW

ST – 1137 MW

AT – 238 MW

Administrēšana

VVD IS «TULPE»

E-pakalpojumu
pilnveidošana

E-pakalpojumu izveide

Depozīta iepakojuma
apsaimniekošanas sistēma

Tekstilizstrādājumu
apsaimniekošanas sistēma

Daļēji automatizēta kontrole un iesniegumu aizpildīšana

Sasaiste ar VVD Atļauju moduli

Nosacījumi, bez kuru izpildes
iesniegumu nevar iesniegt

Datu importēšanas
(augšupielādes) funkcionalitāte

Pārskata formas sasaiste ar
iesnieguma formu

Administrēšana

APUS

Atkritumu plūsmu uzskaites sistēma

Transformēt *Atkritumu pārvadājumu uzskaites sistēmu* par vienotu atkritumu aprites uzskaites un kontroles valsts informācijas sistēmu

- **Atvieglot komersantiem atkritumu aprites datu uzskaiti un ziņošanu**, samazinot manuālo darbu un administratīvo slogu.
- **Stiprināt VVD efektivitāti** atkritumu aprites uzraudzībā, nodrošinot labāku datu pieejamību un kontroli.
- **Nodrošināt strukturētu un centralizētu datu pieejamību** pašvaldībām un citām institūcijām pēc vajadzības.
- Uzlabot **datu kvalitāti, pārskatāmību un apstrādes efektivitāti** visā atkritumu aprites plūsmā.

Paveiktais:

- Izstrādāta lielākā daļa sistēmas.
- **Pabeigta pavadzīmju funkcionalitāte** – centrālais APUS process.
- Veikta padziļināta analīze datu apjomam, automatizācijai un ielašīšanai no valsts reģistriem.
- Uzsāktas sarunas par integrāciju ar **lietotāju iekšējām sistēmām**.
- Sagatavoti **grozījumi Ministru kabineta noteikumos**.

Paredzēts:

- Izstrādāt maksājuma moduli.
- Izstrādāt uzskaites žurnālus.

Tālākie posmi:

Izstrādes noslēgums – **līdz 31.12.2025.**

Sistēmas palaišana – **01.01.2026.**

Pilnveidojumi un izmaiņu ieviešana – **līdz 31.05.2026.**

Starpinstitūciju sadarbība

Uz atkritumu apsaimniekošanu attiecināmā normatīvā regulējuma uzraudzībā

VID

- Tirgū laistā RAS ietvaros paziņotā apjoma datu salīdzināšana

MUITA

- Apmācības par atkritumu pārrobežu sūtījumu normatīvā regulējuma piemērošanu
- Informācijas apmaiņa par potenciāliem nelikumīgiem atkritumu pārrobežu sūtījumiem

FID

- Informācijas apmaiņa un datu salīdzināšana par finanšu plūsmām un atkritumu apjomu

POLICIJA

- Stiprināta sadarbība krimināllietu jautājumos

Uzraudzība

Starptautiskā sadarbība

Uz atkritumu apsaimniekošanu attiecināmā normatīvā regulējuma ietvaros

IMPEL TĪKLS

Pieredzes un informācijas apmaiņa par aktuālajiem pārrobežu sūtījumu gadījumiem, kā arī vienotas pieejas stiprināšana starptautiskā normatīvā regulējuma piemērošanā.

OLAF

(Eiropas birojs krāpšanas apkarošanai)

Pārstāvniecība **Atkritumu sūtījumu regulas izpildes panākšanas grupā**, kā izveidi paredz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2024/1157 (2024. gada 11. aprīlis) par atkritumu sūtījumiem 66. pants.

Nordic–Baltic EPR Network

Dialogs par normatīvā regulējuma attīstību, kā arī par ražotāju paplašinātās atbildības noteikumu interpretāciju un īstenošanu.

Pieredzes apmaiņa

Informācijas apmaiņa un labāko risinājumu meklēšana saskaņā ar citu valstu pieredzi atkritumu apsaimniekošanas nozares attīstībai.

Uzraudzība un sadarbība

Šķiroviegli.lv mājaslapas pilnveidošana

LIFE projekta «Atkritumi kā resursi Latvijā – Reģionālās ilgtspējas un aprites veicināšana, ieviešot atkritumu kā resursu izmantošanas koncepciju» Nr. LIFE20 IPE/LV/000014 ietvaros

Izveidots jauns e-pakalpojums «Atkritumu pieņemšanas vietu aktualizēšana»

Integrācija ar Atļauju moduli

Aktuālas informācijas uzturēšana

Integrācija ar RAS moduli

RAS iekļauto laukumu pārvaldība

Pakalpojuma klāsta papildināšana

Informēt lietotājus par *lietovelreiz.lv*

Informēšana

VVD reģistru vietnes pilnveidošana

LIFE projekta «Atkritumi kā resursi Latvijā – Reģionālās ilgtspējas un aprites veicināšana, ieviešot atkritumu kā resursu izmantošanas koncepciju» Nr. LIFE20 IPE/LV/000014 ietvaros

RAS apsaimniekotāji

Ražotāju paplašinātās atbildības sistēmu apsaimniekotāji, ar kuriem noslēdzot līgumu var iegūt atbrīvojumu no dabas resursu nodokļa samaksas Apsaimniekošanas sistēmās, kurās var iegūt atbrīvojumu no dabas resursu nodokļa samaksas par tekstilizstrādājumiem Apsaimniekošanas sistēmās, kurās var iegūt atbrīvojumu no dabas resursu nodokļa samaksas par plastmasu saturošiem izstrādājumiem

Komersanta nosaukums:

Uzņēmums

Reģistrācijas Nr.:

Uzņēmuma reģistrācijas numurs

> Paplašinātā meklēšana

Meklēt

RAS iesaistītie ražotāji

Dabas resursu nodokļa likumā noteiktie dabas resursu nodokļa maksātāji - ražotāji, kuri saņem atbrīvojumu no dabas resursu nodokļa samaksas par tādiem dabas resursu nodokļa objektiem, kurus apsaimnieko ražotāju paplašinātās atbildības sistēmas ietvaros.

Reģistrācijas Nr.:

40003166842

Meklēt

Informācijas pieejamības nodrošināšana VVD reģistru vietnē par:

- RAS apsaimniekotājiem
- RAS iesaistītajiem ražotājiem

<https://registri.vvd.gov.lv/>

Informēšana

Apmācības un semināri

Seminārs “Izmaiņas tīmekļvietnē *skiroviegli.lv*”

Seminārs ražotāju atbildības sistēmām un to auditoriem

Seminārs “Fotoelementu paneļi - dabas resursu nodokļa objekts”

Dalība sadarbības partneru semināros

Informēšana

Pāreja uz regulās noteiktajām prasībām:

- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1542 (2023. gada 12. jūlijs) **par baterijām un bateriju atkritumiem**
- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par aprites prasībām attiecībā uz **transportlīdzekļu projektēšanu un nolietotu transportlīdzekļu pārvaldību**
- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2025/40 (2024. gada 19. decembris) par **iepakoju un iepakojuma atkritumiem**
- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1157 (2024. gada 11. aprīlis) par **atkritumu sūtījumiem**

Normatīvais regulējums

Administratīvā sloga samazināšana

Atteikšanās no pusgada pārskatiem / prasību vienādošana

Saskaņā ar tiesību akta projektu TAP 25-TA-1093, Grozījumi Ministru kabineta 2021. gada 28. janvāra noteikumos Nr. 64 «**Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par videi kaitīgām precēm**»

Saskaņā ar tiesību akta projektu TAP 25-TA-888, Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 11. augusta noteikumos Nr. 519 «**Depozīta sistēmas darbības noteikumi**»

Saskaņā ar tiesību akta projektu 25-TA-843, Grozījumi Ministru kabineta 2022. gada 13. decembra noteikumos Nr. 781 «**Noteikumi par ražotāja paplašinātās atbildības sistēmas izveidi un piemērošanu plastmasu saturošiem izstrādājumiem**»

E-pakalpojumu izveide jaunajiem RAS

E-pakalpojuma izstrāde **tekstilizstrādājumu** un **plastmasu saturošu izstrādājumu** apsaimniekošanas sistēmu dokumentu iesniegšanai VVD

VVD īstenotie pasākumi LIFE projekta ietvaros

Statistikas un informācijas apmaiņas uzlabošana

APUS izstrāde

Depozīta sistēmas operatora atlase

Valsts vides dienests

Publicē:

- paziņojumu par atlasi
- dokumentu izvērtēšanas kārtību

- Izvērtē dokumentus un pieņem lēmumu
- Slēdz līgumu ar jauno operatoru

Uzrauga sistēmas darbību

**Atlases
konkursa
izsludināšana**

**Dokumentu
iesniegšana**

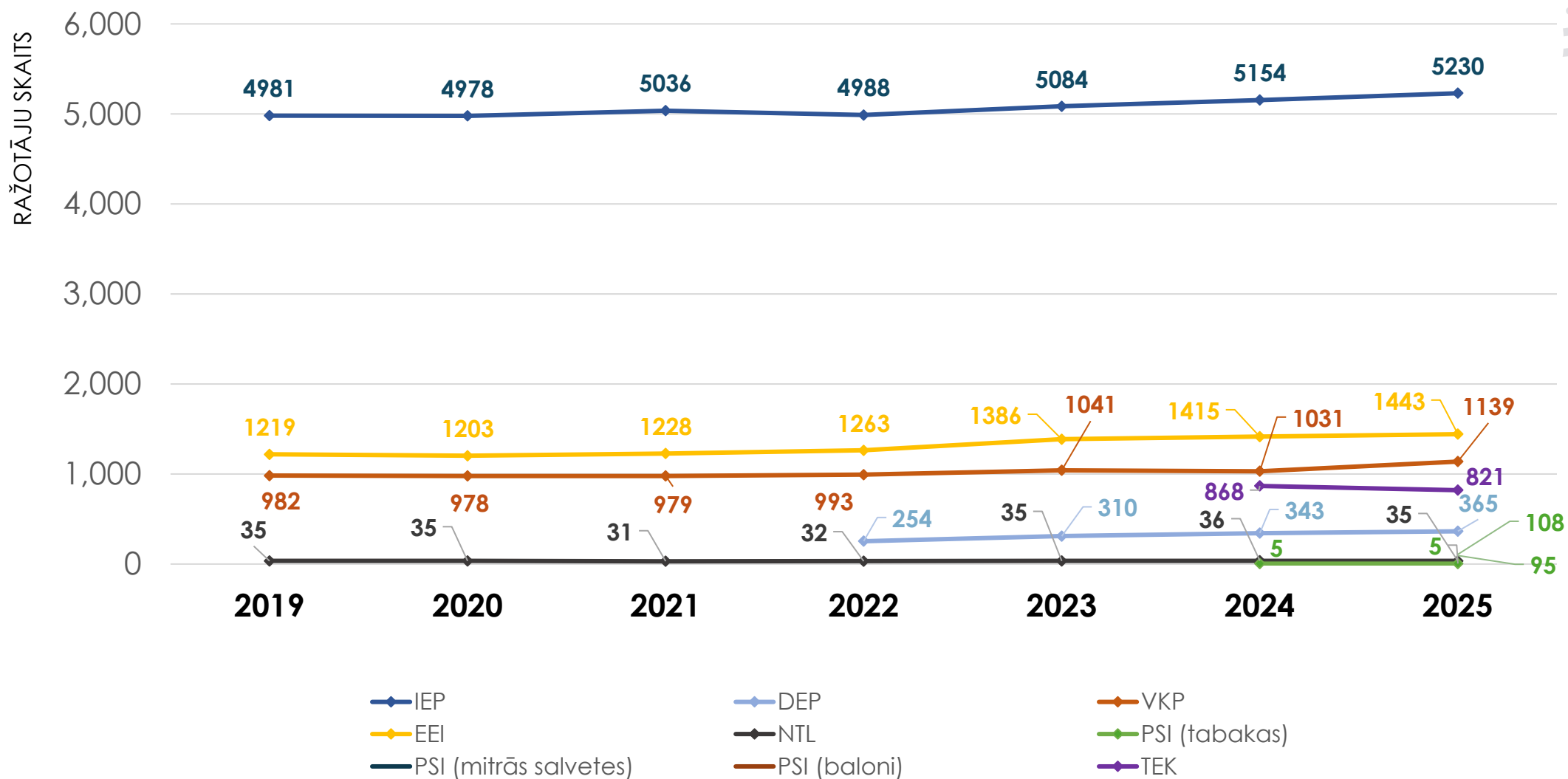
**VVD
izvērtējums
un lēmums**

**Līguma
noslēgšana**

**Sāk
darboties
jaunais
operators**

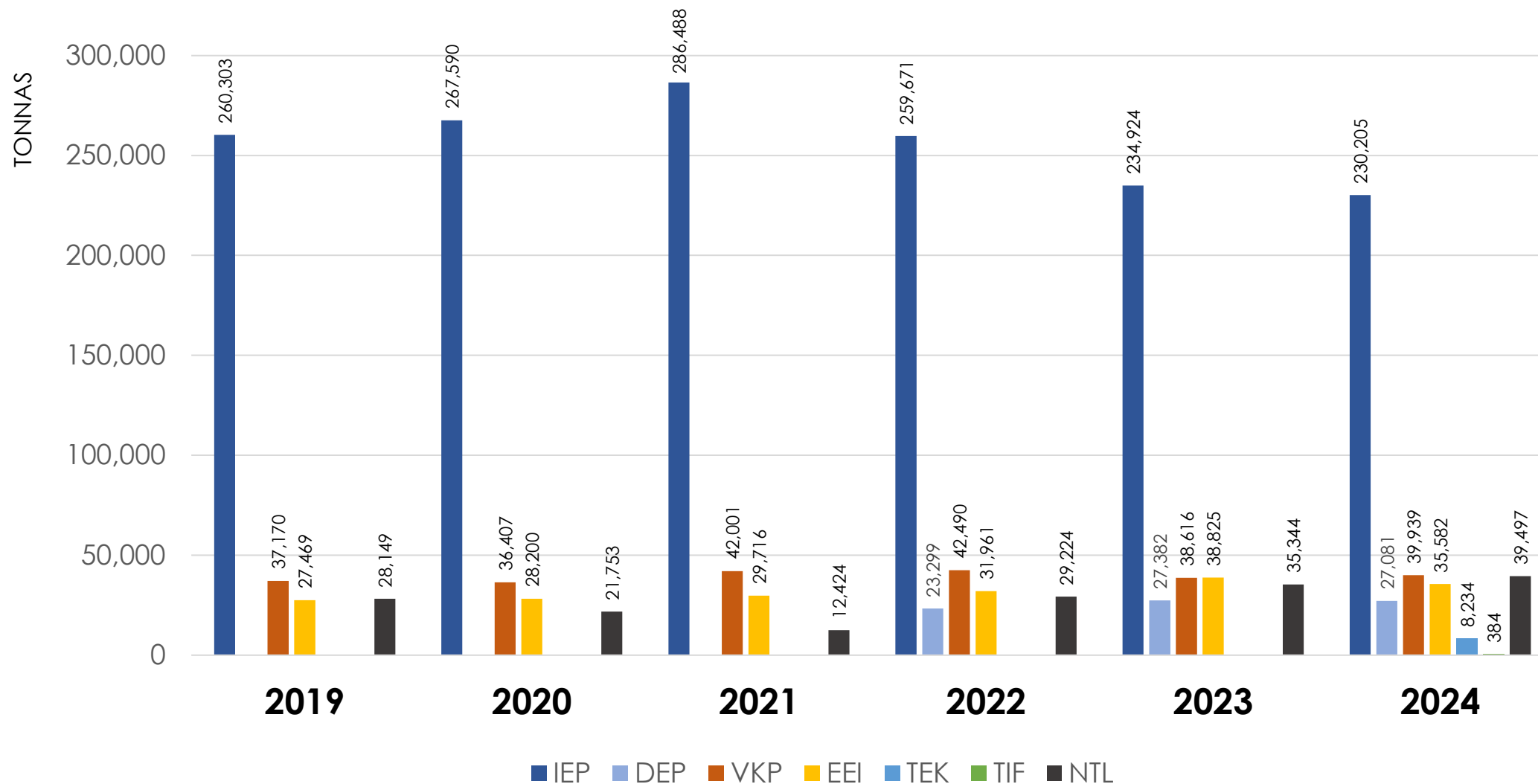
Ražotāju skaits

Ražotāju skaita izmaiņas no 2019. līdz 2025. gadam

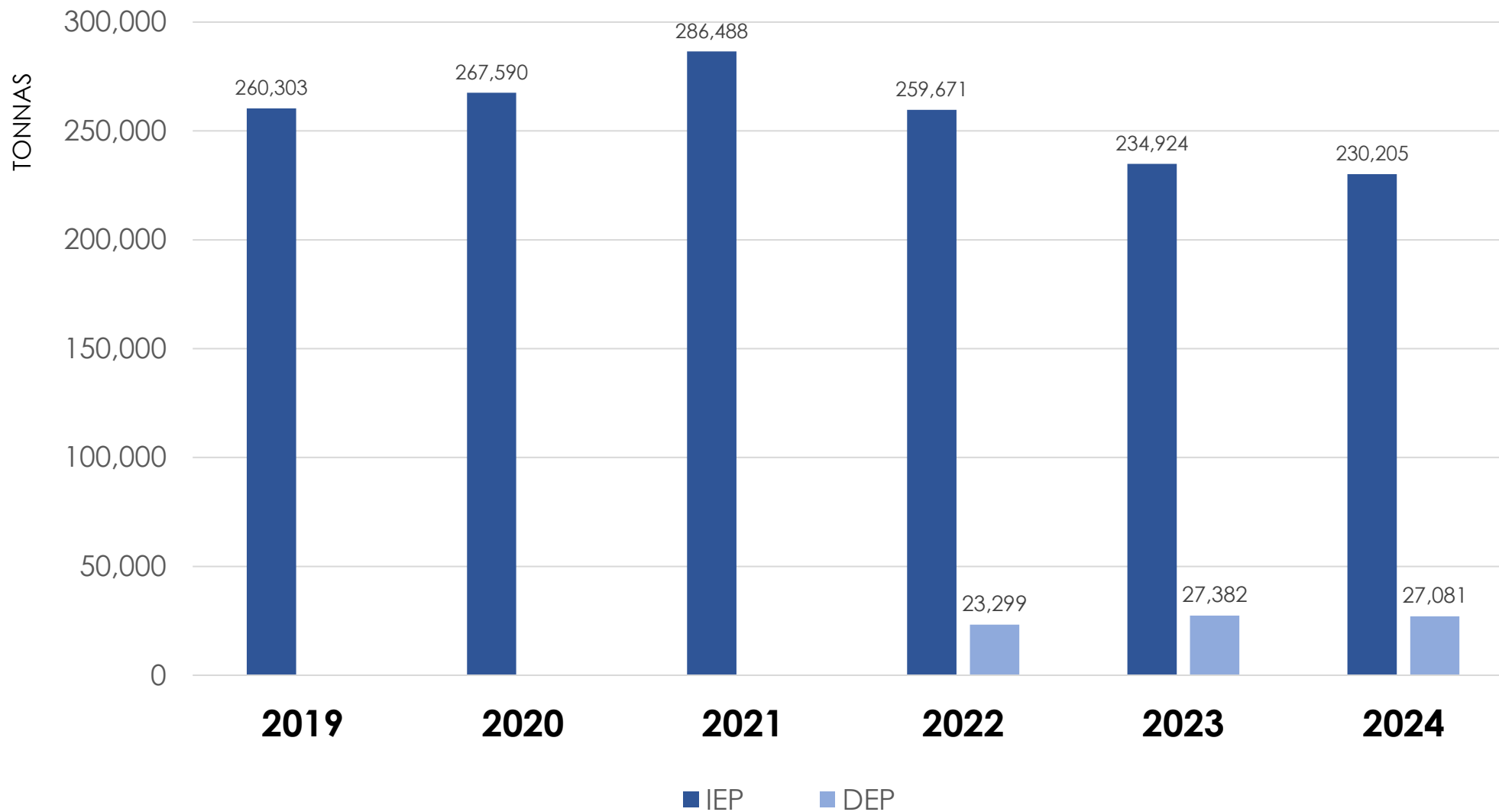
Tirgū novietotais DRN objektu apjoms

Tirgū novietotā DRN objektu apjoma izmaiņas no 2019. līdz 2025. gadam, tonnas

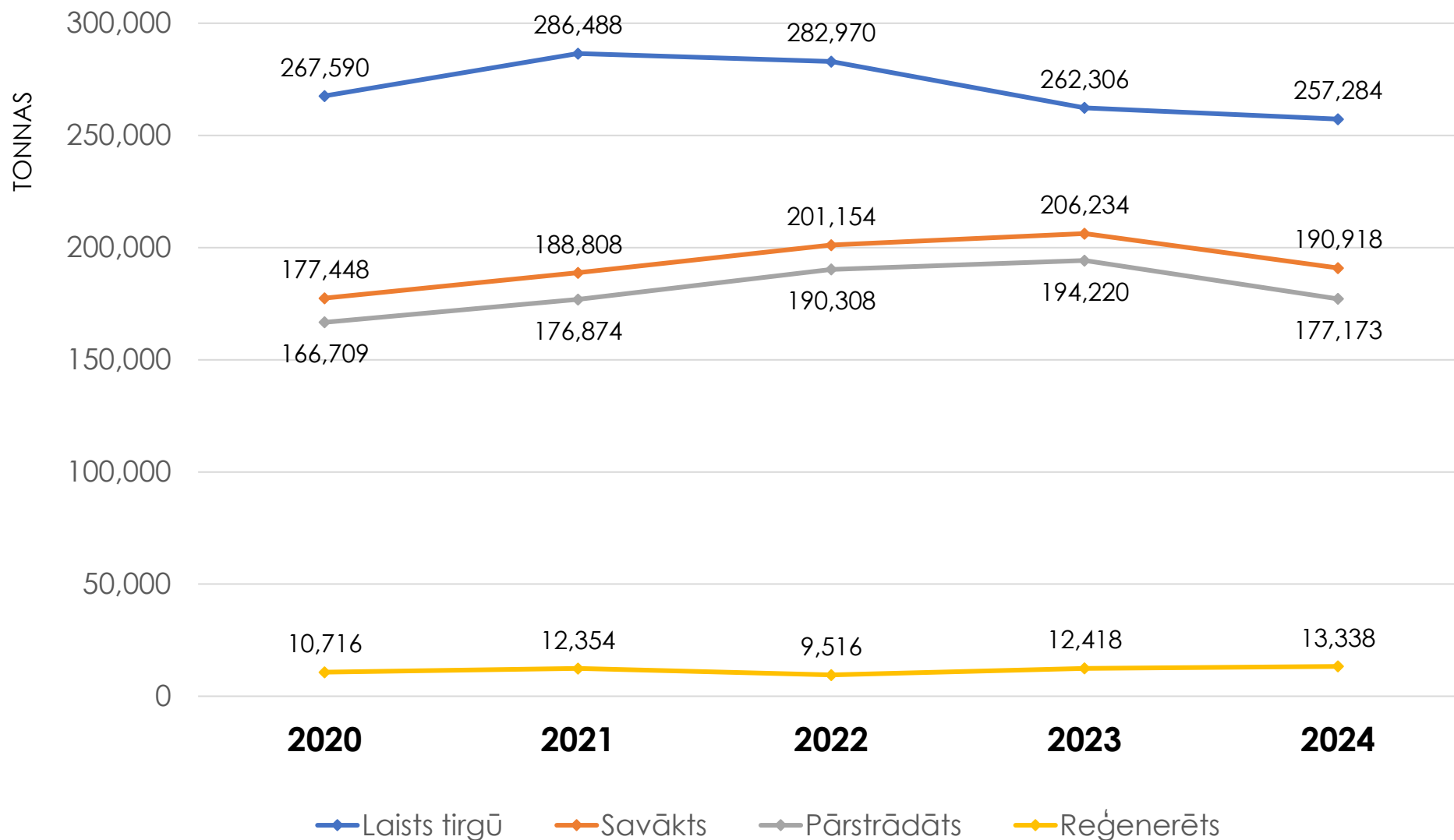

Iepakojuma apjoma dinamika

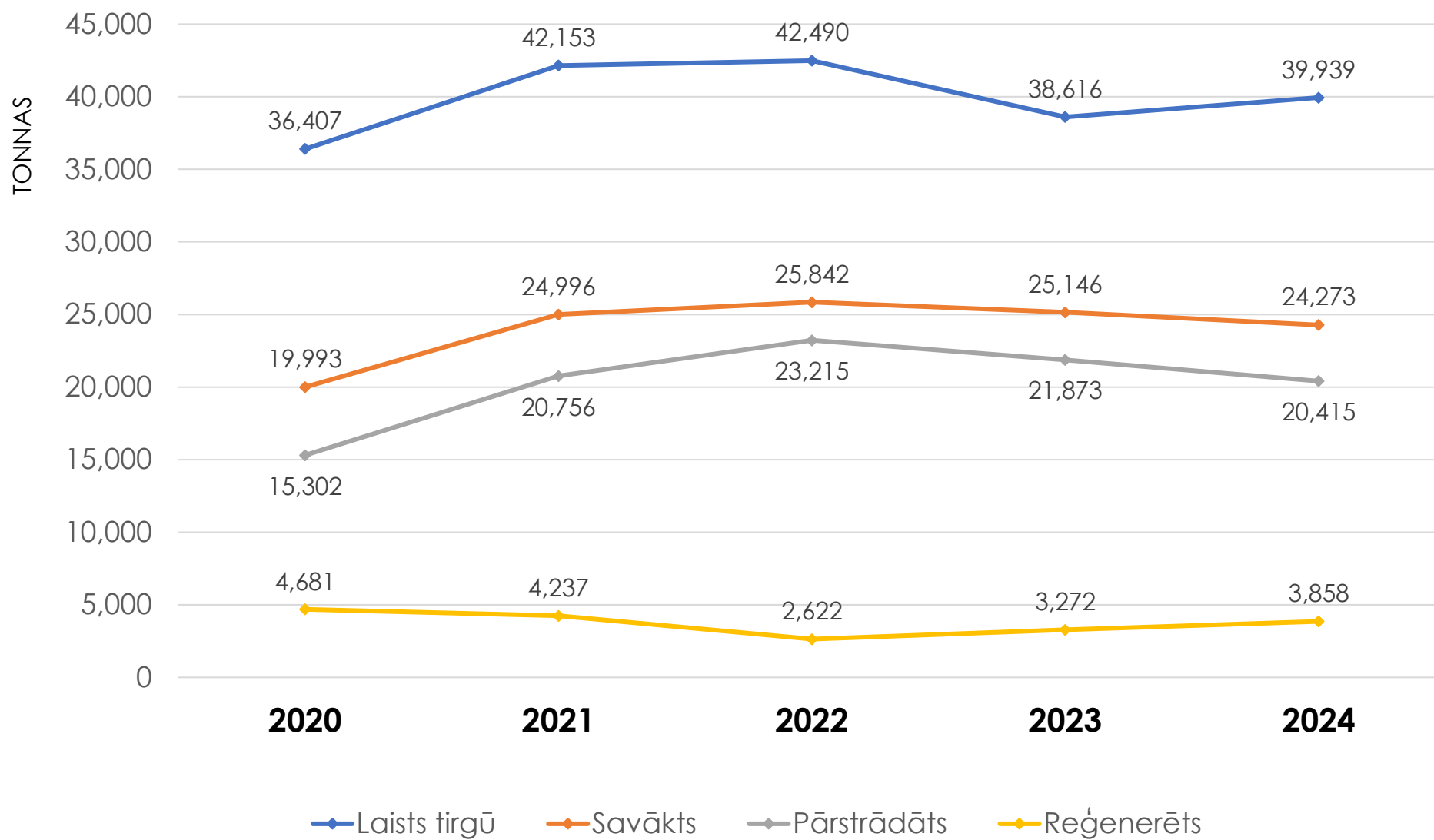
RAS ietvaros tirgū laistais iepakojums no 2019. līdz 2024. gadam, tonnas

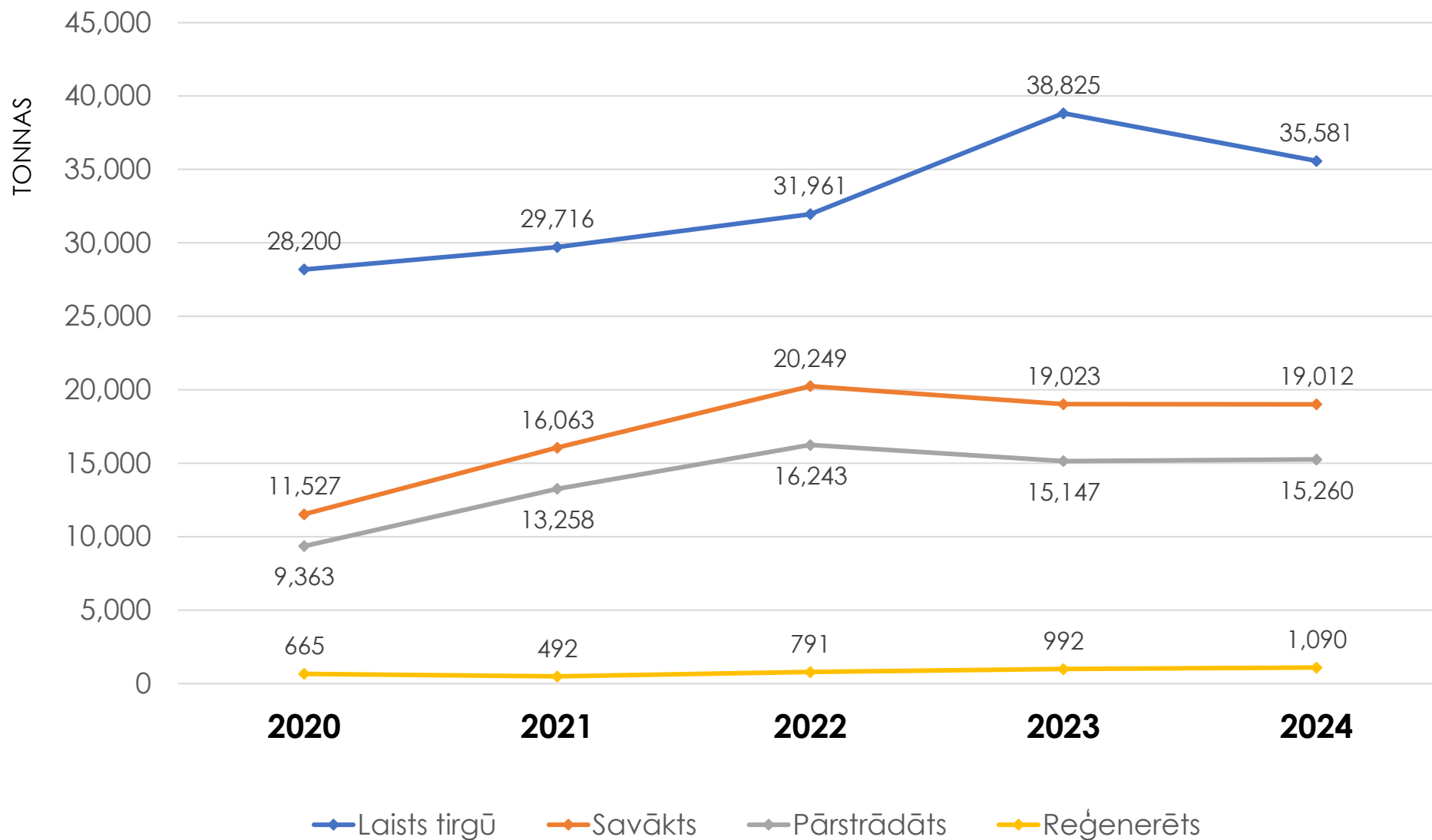
Iepakojuma, t.sk. depozīta iepakojuma, apsaimniekotais apjoms (t)

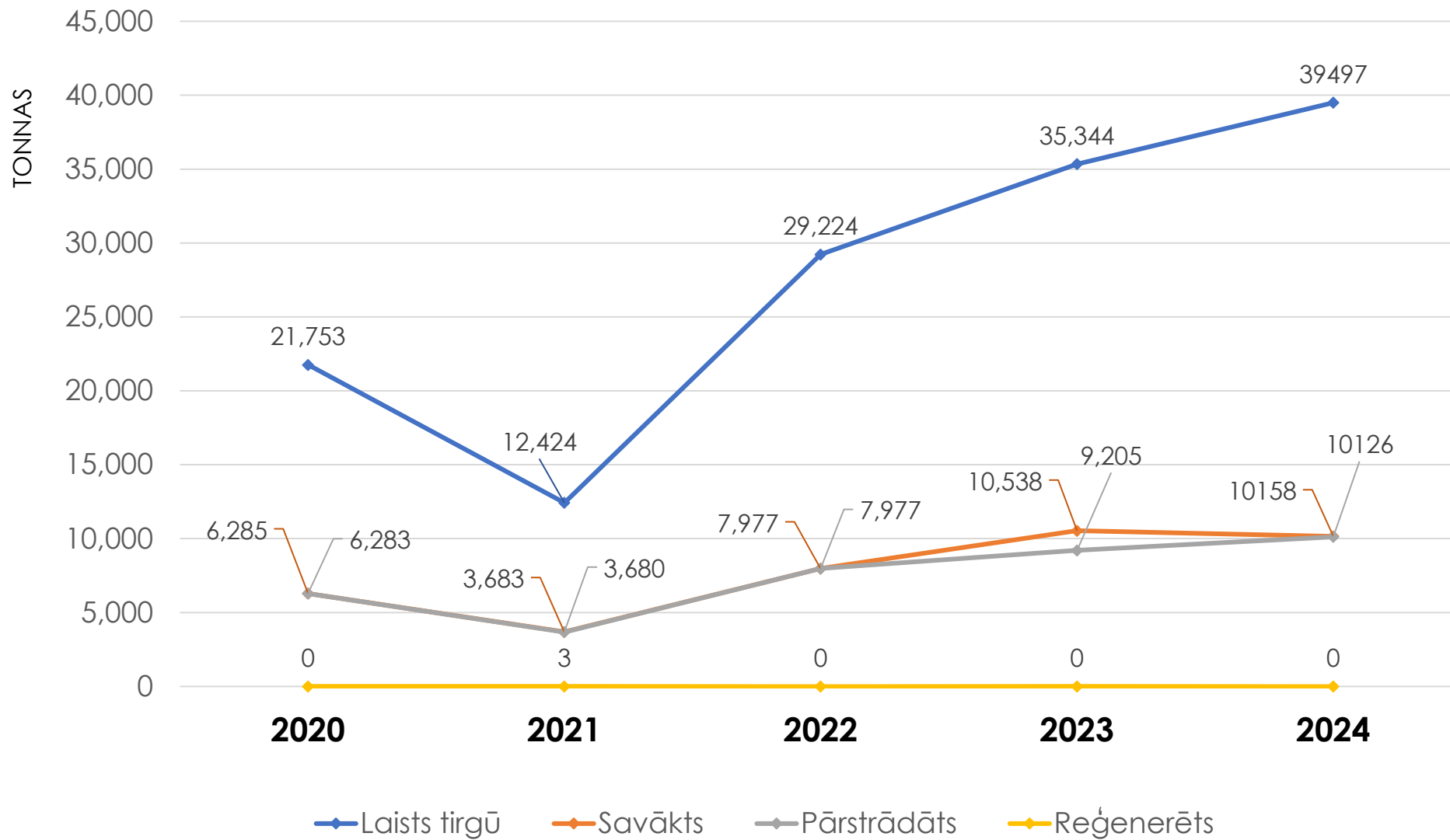
Videi kaitīgu preču apsaimniekotais apjoms (t)

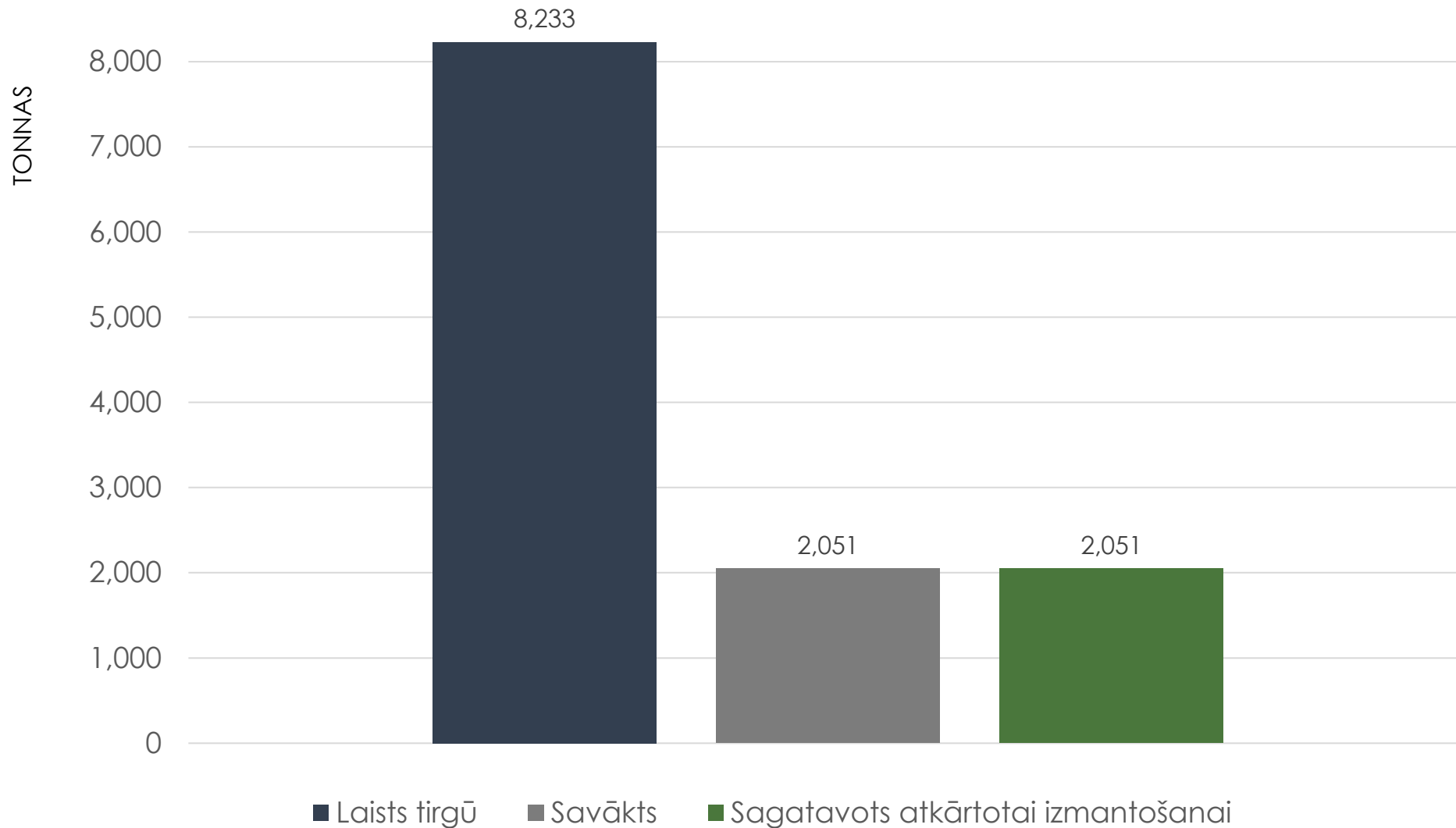
Elektrisko un elektronisko iekārtu apsaimniekotais apjoms (t)

Nolietoto transportlīdzekļu apsaimniekotais apjoms (t)

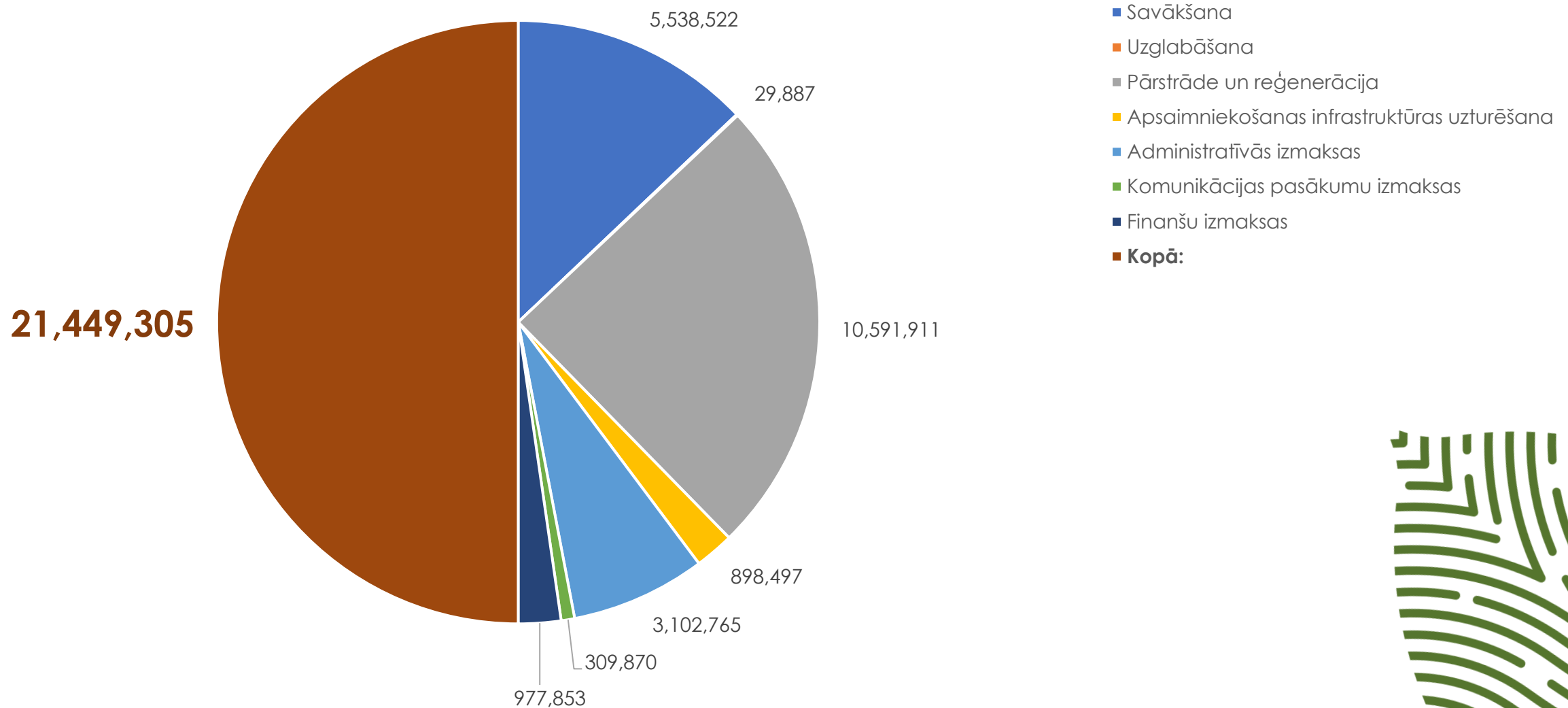

Tekstilizstrādājumu apsaimniekotais apjoms (t)

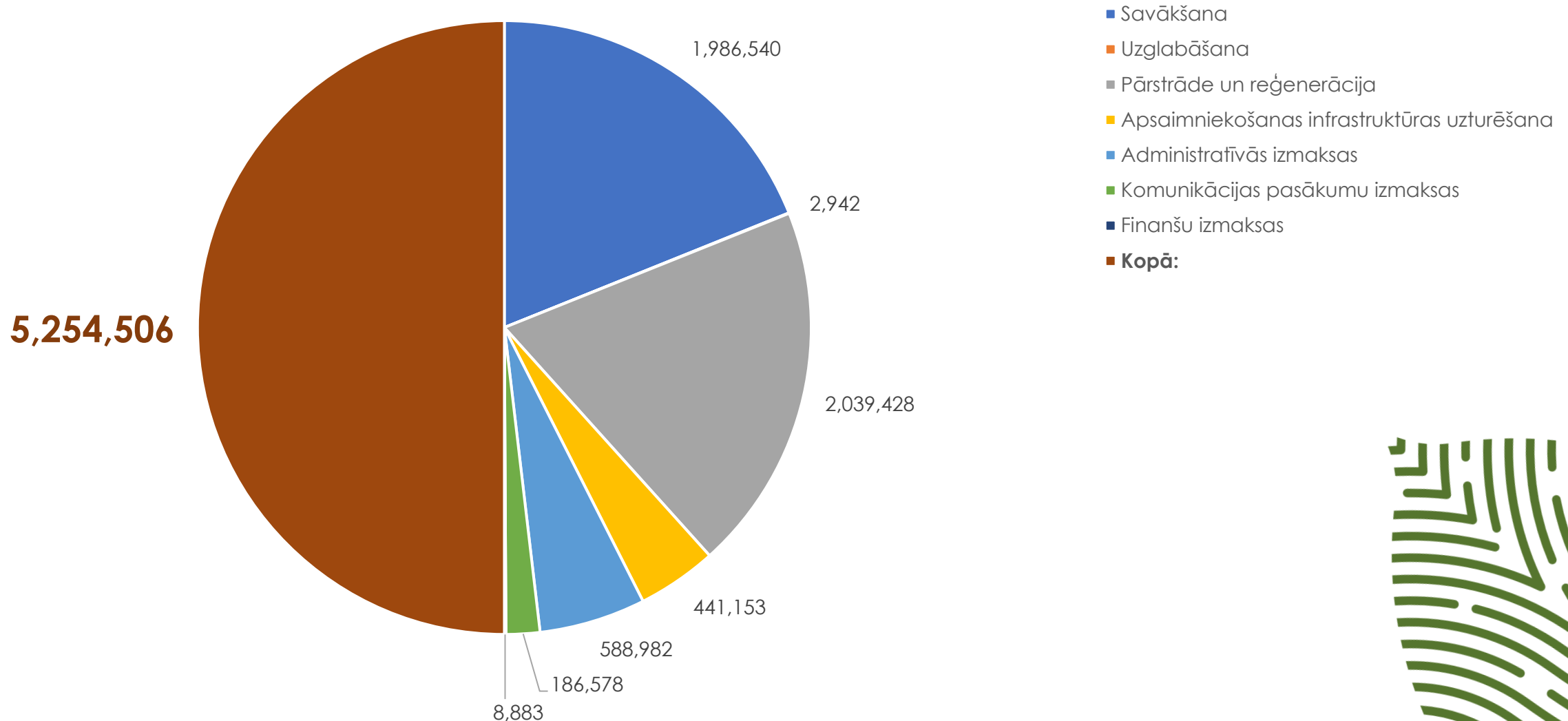
Apsaimniekošanas sistēmas finanšu plāna izpilde

Izlietotajam iepakojumam un vienreiz lietojamiem galda traukiem, 2024. gadā

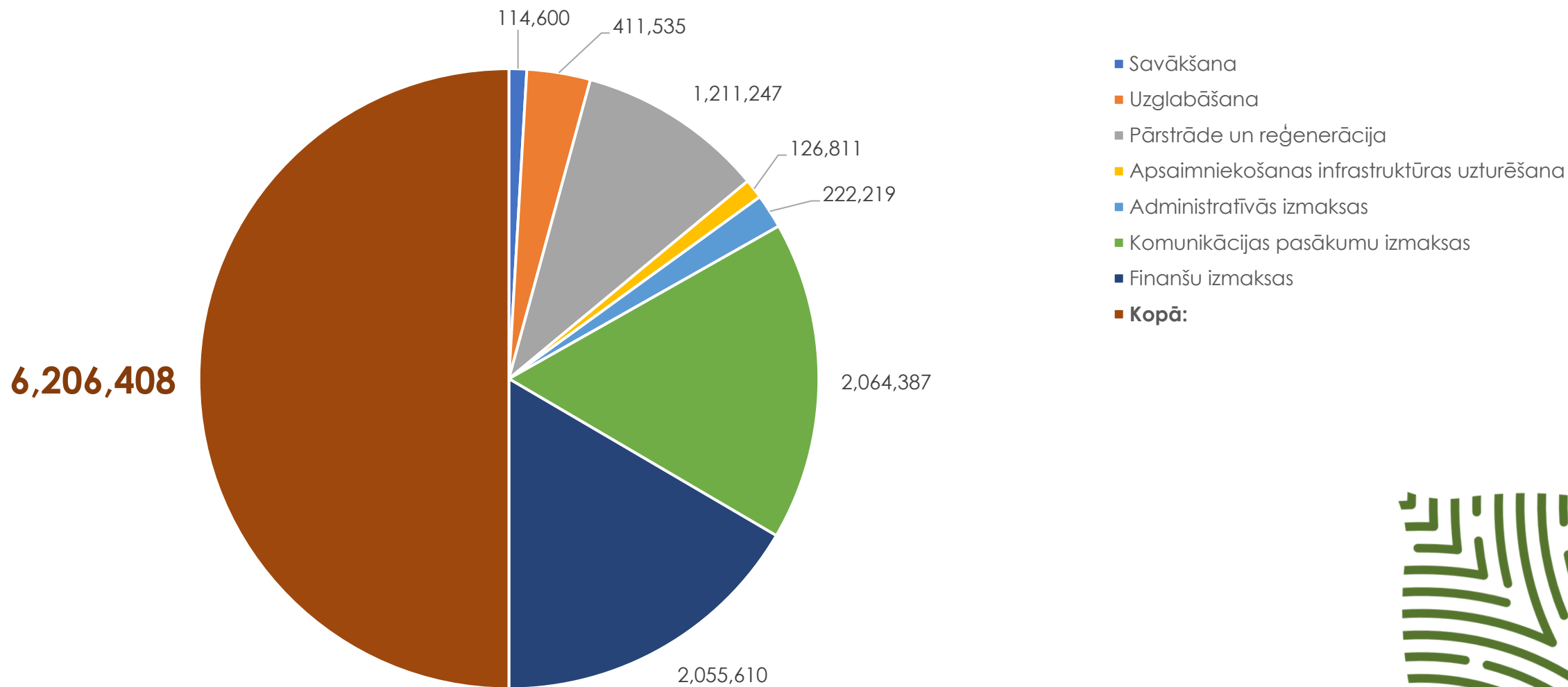
Apsaimniekošanas sistēmas finanšu plāna izpilde

Videi kaitīgām precēm, 2024. gadā

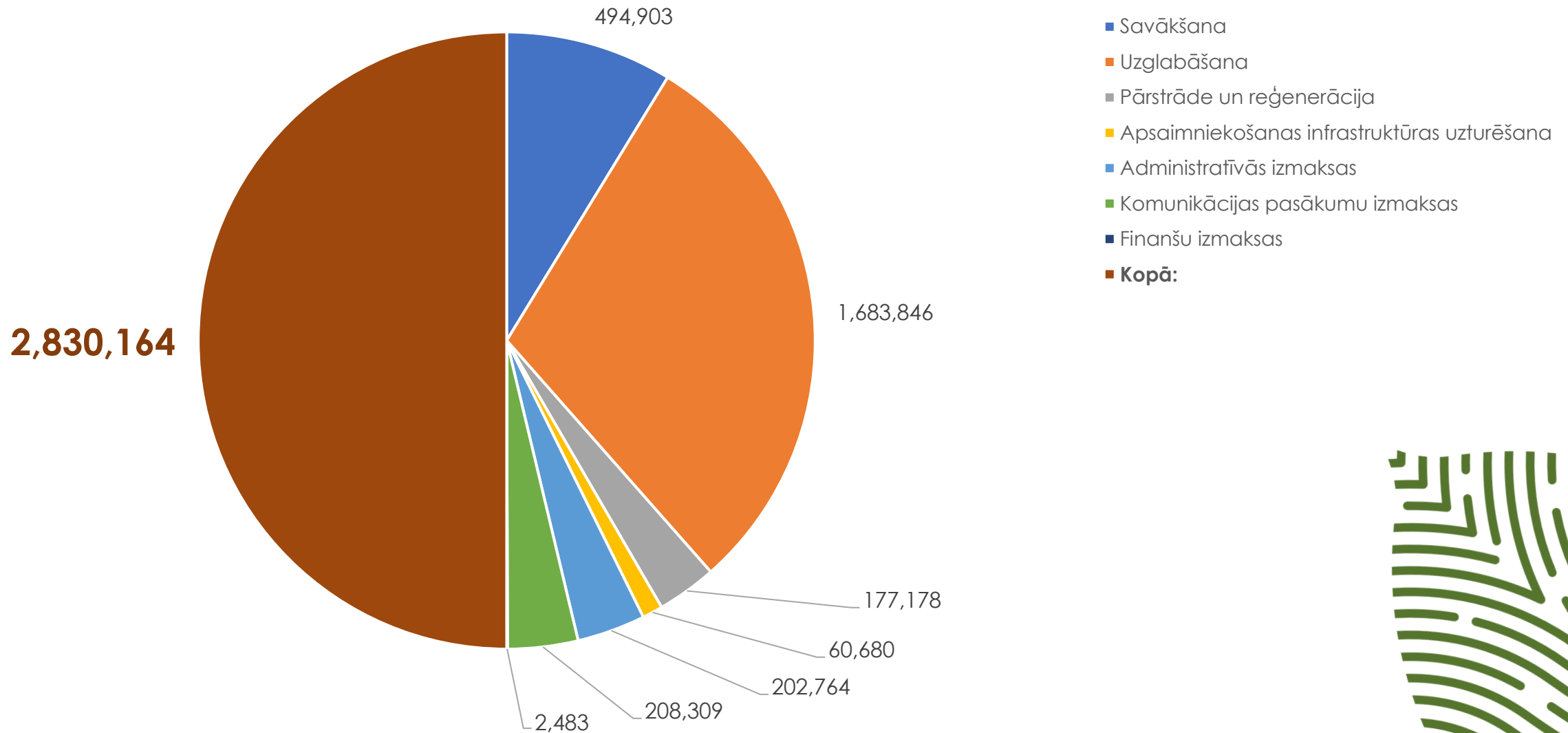
Apsaimniekošanas sistēmas finanšu plāna izpilde

Elektriskām un elektroniskām iekārtām, 2024. gadā

Apsaimniekošanas sistēmas finanšu plāna izpilde

Tekstilizstrādājumiem, par periodu 01.07. - 31.12.2024.

Kopā par tīru vidi!

Valsts vides dienests